Taina existenţei umane nu constă în a trăi, ci în a şti pentru ce trăieşti. (Nicolae Iorga)

Dreptul

Săptămînal juridic

ISSN 1857-3185

VINERI 21 martie 2014

Anul XIII nr. 11 (510) 8 pagini – 4 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice şi Economice Europene „Constantin Stere" din Moldova
Uniunea Juriştilor din Moldova

Redactor-şef: Gheorghe AVORNIC

Reporteri: *Irina BUREA*, *Lilia DUMINICA*
Jurist: *Vitalie MODRÎNGĂ*
Redactor-stilizator: *Corina BERZOI*
Asistenţă computerizată: *Maria BONDARI*
Contabila: *Maria JOSANU*

Secretarul general adjunct al Consiliului Europei: Aţi făcut paşi importanţi în reformarea domeniului justiţiei pag. 3

Victimele violenţei în familie ar putea primi compensaţii pag. 4

Dreptul deţinuţilor de a expedia şi primi mandate poştale, scrisori şi telegrame pag. 6

Preşedintele UE, Antonis Samaras, vine la Chişinău. Vizita va arăta cît de importantă este Moldova pentru europeni

Premierul grec, Antonis Samaras, a anunţat, marţi, la finalul unei întrevederi cu premierul român, Victor Ponta, că va vizita Republica Moldova pe 28 aprilie 2014.

„Noi, datorită faptului că deţinem preşedinţia UE, încercăm să avem un acord cît mai repede implementabil, dar şi materializarea acestui acord pentru integrarea în Uniunea Europeană. Deci, ceea ce am semnat la Vilnius, ceea ce am fost de acord la Vilnius cu toţii, am vrea să se implementeze, să se pună în aplicaţie cît mai repede", a declarat premierul grec.

Antonis Samaras a confirmat că vizita are scopul „de a pune bazele unei noi colaborări, pentru a arăta cît este de importantă această colaborare şi cît de importantă este această ţară pentru Uniunea Europeană".

La rîndul său, premierul V. Ponta a reafirmat sprijinul României pentru Republica Moldova şi a spus că Bucureştiul are „obligaţia naturală" să facă şi mai mult, comparativ cu alte state membre ale UE.

La Chişinău se va desfăşura Summitul preşedinţilor de Parlament ale ţărilor Nordic-Baltice

Preşedintele Parlamentului Republicii Moldova, Igor Corman, şi preşedintele Legislativului din Suedia, Per Westerberg, salută desfăşurarea la Chişinău, în perioada 13-14 mai, a Summitului preşedinţilor de Parlament ai ţărilor Nordic-Baltice. Igor Corman, însoţit de o delegaţie parlamentară, a discutat cu omologul său suedez despre diversificarea relaţiilor de colaborare moldo-suedeze şi proiectele de consolidare a democraţiei în Republica Moldova, implementate cu sprijinul Suediei.

Potrivit unui comunicat de presă, Igor Corman a remarcat evoluţia ascendentă a dialogului moldo-suedez. Oficialii au discutat despre organizarea la Chişinău a Summitului preşedinţilor de Parlament ai ţărilor Nordic-Baltice, la care va participa şi Per Westerberg, alături de omologii săi din Letonia, Estonia, Lituania, Danemarca, Finlanda, Norvegia şi Islanda. Evenimentul va fi organizat în premieră în Republica Moldova şi reprezintă un semnal de sprijin şi solidaritate pentru parcursul european al ţării.

Preşedintele Parlamentului a exprimat gratitudine omologului suedez pentru proiectele implementate de Suedia în ţara noastră, ce se includ în Strategia de cooperare 2011-2014, valoarea cărora constituie circa 36 de milioane de euro.

Precizăm că, preşedintele Parlamentului, Igor Corman, a efectuat o vizită oficială în Suedia, în perioada 17-18 martie, la invitaţia omologului său, Per Westerberg.

Statele CSI nu au găsit contradicţii între acordurile de liber schimb ale Moldovei cu UE şi CSI

Reprezentanţii statelor membre ale CSI nu au găsit contradicţii între prevederile Acordului de Comerţ Liber RM-UE şi cele ale Acordului de Comerţ Liber Multilateral din cadrul CSI. Potrivit Ministerului Economiei al Republicii Moldova, prevederile Acordului privind crearea Zonei de Comerţ Liber Aprofundat şi Cuprinzător între RM şi UE au fost examinate în cadrul reuniunii statelor membre ale CSI, care s-a desfăşurat la Moscova, la propunerea Moldovei. Viceministrul Economiei, Octavian Calmâc, a făcut o prezentare detaliată a prevederilor Acordului de Comerţ Liber cu UE. Au fost analizate schimburile comerciale cu UE şi CSI, precum şi perspectivele acestora.

Octavian Calmâc a evidenţiat faptul că Acordul de Comerţ Liber, prin impunerea unor măsuri sanitare şi fitosanitare, prin modernizarea standardelor şi reglementărilor tehnice, va asigura o înaltă calitate a tuturor produselor exportate, inclusiv cele expediate în spaţiul CSI. Totodată, procesul de reducere/anulare a taxelor vamale la import şi export şi eliminare a restricţiilor cantitative pe piaţa UE constituie un stimulent şi pentru investitorii străini, inclusiv cei din CSI.

Un interes deosebit a fost acordat, în cadrul discuţiilor, regimului de aplicare a cotelor la export şi import în Republica Moldova, procesului de liberalizare a comerţului cu produse agricole, estimării impactului Zonei de Comerţ Liber Aprofundat şi Cuprinzător între RM şi UE asupra relaţiilor multilaterale şi bilaterale cu statele membre ale CSI, regulilor de origine şi avantajelor relaţiilor preferenţiale cu UE pe plan regional, inclusiv pentru ţările CSI. Reprezentanţii statelor membre ale CSI nu au găsit contradicţii între prevederile Acordului de Comerţ Liber RM-UE şi cele ale Acordului de Comerţ Liber Multilateral din cadrul CSI. Aceştia au convenit să continue examinarea acordului, iar dacă va fi necesar, să solicite consultări bilaterale suplimentare, inclusiv în cadrul Organizaţiei Mondiale a Comerţului.

Flash

Un bărbat din Călăraşi a fost condamnat la detenţie pe viaţă

Un bărbat din Călăraşi a fost condamnat la detenţie pe viaţă pentru că şi-a omorît amicul de pahar, după care i-a dat foc în propria gospodărie.

Procurorii au stabilit că, în octombrie 2013, victima a venit în vizită la inculpat. Fiind sub influenţa alcoolului, între cei doi s-a iscat o ceartă, iar gazda i-a aplicat musafirului multiple lovituri cu pumnii şi picioarele.

Potrivit Procuraturii Generale, inculpatul a tîrît victima din casă şi a incendiat-o la marginea gospodăriei sale. Cadavrul carbonizat al bărbatului a fost depistat spre dimineaţă de către vecini.

Pentru omor intenţionat, săvîrşit cu deosebită cruzime, inculpatul de 37 de ani a fost condamnat la detenţie pe viaţă. Sentinţa este cu drept de atac.

Femeile din Republica Moldova se căsătoresc, în medie, la vîrsta de 23 de ani

Vîrsta medie a femeilor din R. Moldova care se căsătoresc prima dată este de 23 de ani, iar a bărbaţilor la prima căsătorie - de 26 de ani, arată datele Biroului Naţional de Statistică (BNS).

Potrivit sursei, cei mai mulţi bărbaţi care s-au căsătorit în 2012 au avut vîrste cuprinse între 25-29 de ani, iar femeile care s-au căsătorit în acel an aveau între 20 şi 24 de ani.

Căsătoriile la vîrsta de pînă la 20 de ani sînt mai frecvente în mediul rural. 17,1 la sută din numărul căsătoriilor înregistrate la sate au fost încheiate de femei în vîrstă sub 20 de ani, faţă de şase la sută în mediul urban.

În schimb, bărbaţii se recăsătoresc mai des după divoţ decît femeile, ponderea acestora fiind de 16,4% la bărbaţi şi 13,7% - la femei.

Serviciile VIP ale Aeroportului Chişinău nu mai sînt gratuite pentru diplomaţi

Oficialii moldoveni cu statut diplomatic foloseau întotdeauna gratuit sala VIP a Aeroportului din Chişinău. Însă, potrivit Ministerului Afacerilor Externe, după darea în concesiune a întreprinderii, toţi reprezentanţii diplomatici vor trebui să plătească pentru serviciile VIP.

Pasagerii care îşi pot permite să achite serviciile de lux pentru decolare plătesc circa 100 de euro, iar pentru aterizare - 60 de euro.

Sala VIP este dotată cu televizor, acces la Internet, dispune de un bar cu mîncare şi băuturi. Maşina poate fi lăsată la o parcare specială, iar la deplasarea bagajelor ajută lucrătorii aeroportului.

Direcţiile FISC vor lucra şi în zilele de odihnă

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat reaminteşte contribuabililor că la 31 martie curent expiră termenul de prezentare a Declaraţiei pe venit pentru anul 2013. În acest context, direcţiile FISC din Chişinău vor lucra şi în zilele de odihnă, iar în celelalte zile programul va fi prelungit.

Potrivit unui comunicat de presă al instituţiei, în zilele de 22, 23, 29 şi 30 martie declaraţiile vor putea fi depuse de la ora 8.00 pînă la 17.00, iar în perioada 24-28 şi 31 martie programul de lucru se prelungeşte pînă la ora 19.00.

Informaţii suplimentare pot fi solicitate la Direcţia Administrare Fiscală de la locul de reşedinţă.

Magazinele mari vor achita taxe locale doar de 5 ori mai mari decît micii comercianţi

Parlamentul a adoptat în prima lectură modificările la Codul fiscal ce ţin de taxele locale. Deputaţii au votat documentul după ce Curtea Constituţională a declarat neconstituţionale prevederile anterioare ale codului prin care aleşii poporului au stabilit plafonarea taxelor locale.

Conform modificărilor votate la sfîrşitul săptămînii trecute, plafonarea maximală a fost anulată. În acelaşi timp, deputaţii au inclus o nouă prevedere potrivit căreia, taxele locale nu vor putea fi mai mari de 5 ori decît cota minimă a taxei pentru unele categorii de întreprinzători ce prestează servicii sau comercializează mărfuri. Autorităţile publice locale nu vor putea stabili taxele locale diferenţiat sau pentru fiecare agent economic în parte, în funcţie de forma organizatorico-juridică, amplasare sau tipul subiectului impozitării.

APL va putea modifica anual taxa doar în limita inflaţiei pentru anul precedent. Deputaţii au mai votat reintroducerea taxelor pentru parcare şi evacuarea deşeurilor.

Anterior, unii edili, în special din localităţile rurale, declarau că prevederile potrivit cărora, taxa locală pentru unităţile de comerţ nu va putea fi mai mare de 5 ori decît cota minimă, este discriminatorie. Or, ei consideră că este incorect ca un supermarket să achite o taxă doar de 5 ori mai mare decît cea pe care o achită un comerciant mic.

A avut loc Adunarea generală a judecătorilor

Consiliul Superior al Magistraturii, în conformitate cu art.23^2 din Legea privind organizarea judecătorească, prin Hotărîrea nr. 105/3, din 28 ianuarie 2014, a convocat, recent, Adunarea generală a judecătorilor. Agenda evenimentului a vizat alegerea a doi membri permanenţi în Consiliul Superior al Magistraturii, reprezentanţi ai curţilor de apel şi judecătoriilor, precum şi raportarea activităţii Consiliului Superior al Magistraturii pe marginea administrării şi funcţionării justiţiei în anul 2013.

La şedinţă au participat Nicolae Timofti, preşedintele Republicii Moldova, Iurie Leancă, prim-ministrul Republicii Moldova, Oleg Efrim, ministrul Justiţiei, membru de drept al CSM, Mihai Poalelungi, preşedintele Curţii Supreme de Justiţie, membru de drept al CSM, Mircea Roşioru, preşedintele Consiliului Superior al Procurorilor, membri ai organizaţiilor neguvernamentale, reprezentanţi ai mass-media şi alţi oaspeţi.

Potrivit preşedintelui interimar al Consiliului Superior al Magistraturii, Dumitru Visternicean, la întrunire au luat parte 355 din cei 429 de judecători aflaţi în funcţie. Adunarea a fost declarată deliberativă, or, conform prevederilor art.23^2 alin.(7) din Legea privind organizarea judecătorească, Adunarea generală a judecătorilor este deliberativă dacă la ea participă majoritatea simplă a judecătorilor în exerciţiu.

În calitate de preşedinte al Adunării generale, prin vot deschis, a fost ales Nicolae Gordilă, judecător al Curţii Supreme de Justiţie, iar în calitate de secretar a fost aleasă Lilia Ţurcan, preşedintele Judecătoriei Donduşeni.

Startul reuniunii a fost dat de Dumitru Visternicean, care a propus spre aprobare agenda activităţilor. Ulterior, şedinţa a continuat cu prezentarea rapoartelor de către Dumitru Visternicean (Raportul de activitate a Consiliului Superior al Magistraturii pe anul 2013), Oleg Efrim (Raportul privind asigurarea activităţii organizatorice, administrative şi financiare a instanţelor judecătoreşti pentru anul 2013), Mihai Poalelungi (Raportul privind unificarea practicii judiciare în anul 2013).

În alocuţiunea sa, Nicolae Timofti, preşedintele Republicii Moldova, a menţionat că justiţia este o ramură destul de importantă în ţara noastră, motiv pentru care devine imperios necesară consolidarea încrederii cetăţenilor în sistemul de drept autohton. Astfel, preşedintele ţării a îndemnat judecătorii să asigure respectarea drepturilor justiţiabililor la examinarea cauzelor şi dreptul la un proces echitabil.

La rîndul său, prim-ministrul Iurie Leancă a ţinut să sublinieze că s-au întreprins măsuri majore în reformarea sectorului justiţiei. Astfel, s-a reuşit utilizarea de către toţi judecătorii a sistemelor de înregistrare audio a şedinţelor de judecată, s-a implementat sistemul de repartizare aleatorie a cauzelor, fapt ce a dus la disciplinarea judecătorilor şi la creşterea încrederii cetăţenilor în justiţie.

În cadrul părţii a doua a Adunării generale a judecătorilor s-a purces la alegerea membrilor permanenţi ai Consiliului Superior al Magistraturii.

Aşadar, în lista candidaţilor pentru funcţia de membru al Consiliului Superior al Magistraturii s-au înscris judecătorii: din partea curţilor de apel – Vera Toma şi Ion Muruianu, iar din partea judecătoriilor – Victor Boico, Gheorghe Balan şi Maria Ghervas.

După aprobarea listelor candidaţilor, Adunarea generală a judecătorilor a ales Comisia specială pentru desfăşurarea alegerilor, care a propus pentru aprobare listele candidaţilor, pentru a fi incluşi în buletinele de vot, la funcţia de membru permanent al CSM.

În urma procedurii de votare, din rîndul judecătorilor curţilor de apel a fost aleasă magistrata Vera Toma, iar din rîndul judecătorilor judecătoriilor, în funcţia de membru permanent al Consiliului Superior al Magistraturii, nu a fost ales nici unul dintre candidaţi.

La finalul şedinţei, Dumitru Visternicean a mulţumit oaspeţilor şi judecătorilor pentru participare la Adunare.

www.csm.md

Soluţia primarului pentru starea deplorabilă a staţiilor din Capitală

Primarul Capitalei, Dorin Chirtoacă, susţine că doar o parte dintre staţiile de aşteptare din Chişinău vor fi renovate din banii municipalităţii, în cazul în care agentul economic responsabil de problema în cauză nu va întreprinde anumite măsuri. Anunţul a fost făcut după şedinţa serviciilor Primăriei.

D. Chirtoacă a precizat că, în prezent, administraţia publică locală nu dispune de suficiente resurse financiare pentru a reabilita toate staţiile de troleibuz. Potrivit lui, prioritatea va fi acordată staţiilor de pe străzile principale ale Capitalei.

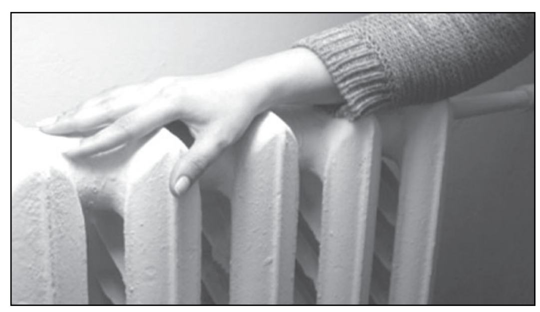
„Staţiile sînt obiectul unui parteneriat public-privat, aparţin unui agent economic şi în mod normal, agentul respectiv trebuie să investească în această reabilitare. Acel agent economic a intrat în faliment, să vedem dacă vor fi gata să facă ceva, dacă nu, vom căuta surse în bugetul municipal pentru a interveni acolo unde situaţia este deplorabilă sau pe străzi centrale", a menţionat primarul.

Edilul a condamnat actele de vandalism care au avut loc în staţiile de aşteptare, pe parcursul ultimilor ani, precizînd că aceste construcţii au fost concepute pentru a rezista cel puţin 20 de ani.

„În urmă cu şapte ani, noi am schimbat toate staţiile de troleibuz. Ar fi cumva impropriu acum să le schimbăm din nou. Întrebarea nu este cînd o să le renovăm, dar de ce au fost distruse, de ce au fost vandalizate? Este o chestiune legată de gradul nostru de civilizaţie, al tuturor. Este absurd să se întîmple o asemenea situaţie într-un oraş în care cu toţii pretindem că devenim europeni", a subliniat D. Chirtoacă.

Locuitorii Capitalei pot solicita pînă în vară compensaţii la plata pentru căldură

Veşti bune pentru locuitorii Capitalei care nu au reuşit pînă acum să prezinte solicitările pentru a primi compensaţii la plata facturii pentru căldură. Astfel, chişinăuienii pot solicita pînă în vară compensaţii pentru agentul termic. Autorităţile municipale au anunţat despre extinderea termenului în care familiile cu venituri de pînă la 1700 de lei pentru fiecare membru pot primi înapoi 40 la sută din banii plătiţi pentru căldura livrată în sezonul de încălzire 2013-2014.

„Nu ne-am aşteptat că vom sista furnizarea agentului termic la mijlocul lunii martie. Cred că ar fi corect să mai primim dosare. Pînă la 1 aprilie, 1 mai, sau chiar mai tîrziu, avînd în vedere că am avut în acest an mai puţine cereri", a spus edilul Capitalei, Dorin Chirtoacă.

Totodată, cei care doresc să beneficieze în continuare de agent termic pot solicita acest lucru.

„Acei care doresc agent termic în continuare, pentru că e frig, pot cere acest lucru. Deocamdată, nu au fost solicitări de reconectare. Dacă vor fi cereri, rog să fie îndeplinite. Am încheiat cu bine sezonul termic, în condiţii bune, fără avarii serioase sau probleme. Se văd rezultatele modernizării", a mai spus D. Chirtoacă.

Pînă în prezent, 23 000 de consumatori au primit compensaţii. Dosarul cu toate actele necesare poate fi depus la gestionarul fondului locativ. Sezonul de termoficare s-a încheiat săptămîna trecută, dar grădiniţele, şcolile şi instituţiile medicale mai rămîn conectate la agentul termic.

În perioada octombrie-februarie, „Termocom" a furnizat agent termic în valoare de peste 500 de milioane de lei. Doar 55 la sută din aceşti bani au fost achitaţi.

Secretarul general adjunct al Consiliului Europei: Aţi făcut paşi importanţi în reformarea domeniului justiţiei

Secretarul general adjunct al Consiliului Europei, Gabriella Battaini-Dragoni, a efectuat, recent, o vizită de lucru de două zile, la Chişinău, la invitaţia Guvernului. Oficialul a avut întrevederi cu mai mulţi demnitari din ţara noastră.

La întîlnirea cu preşedintele Parlamentului, Igor Corman, G. Battaini-Dragoni a subliniat că, Consiliul Europei sprijină adoptarea agendei legislative menite să dezvolte democraţia în Republica Moldova.

Potrivit Direcţiei Comunicare şi Relaţii Publice a Parlamentului, cei doi au discutat despre priorităţile de cooperare dintre statul nostru şi Consiliul Europei, inclusiv în cadrul APCE, perfecţionarea legislaţiei interne în contextul integrării europene a ţării, evoluţiile din Republica Moldova şi din regiune, în particular, situaţia din UTA Găgăuzia şi importanţa măsurilor de consolidare a încrederii între cele două maluri ale rîului Nistru.

Preşedintele Parlamentului a ţinut să sublinieze că, lansarea la Chişinău a Planului de acţiuni privind susţinerea reformelor democratice în Republica Moldova, elaborat de Consiliul Europei, va ajuta statul nostru să continue implementarea reformelor pentru a îmbunătăţi nivelul de trai a cetăţenilor.

„Mizăm şi în continuare pe sprijinul Consiliului Europei în avansarea reformelor interne, ceea ce va facilita realizarea angajamentelor asumate şi integrarea europeană a ţării noastre. Procesul de integrare europeană a creat un mediu favorabil pentru transformările democratice în domeniul justiţiei, drepturilor omului şi statului de drept", a precizat Igor Corman.

Oaspetele din partea Consiliului Europei s-a întîlnit şi cu ministrul Justiţiei Oleg Efrim, informează ministerul de ramură. În cadrul acestei întruniri, G. Battaini-Dragoni a vorbit despre cooperarea dintre Consiliul Europei şi ţara noastră, prezentînd „Planul de acţiuni privind susţinerea reformelor democratice în Republica Moldova", elaborat în 2013. Ea a menţionat că acesta conţine capitole care se referă strict la reforma justiţiei, respectarea drepturilor omului, dar şi la lupta cu corupţia.

„Aţi făcut paşi importanţi în reformarea domeniului justiţiei. Strategia de reformare a sectorului justiţiei este foarte bună, dar dificil de implementat. Prin acest plan vrem să vă ajutăm să acceleraţi implementarea acţiunilor prevăzute în această strategie", a spus Gabriella Battaini-Dragoni.

La rîndul său, O. Efrim a ţinut să mulţumească reprezentanţilor Consiliului Europei pentru susţinerea reformelor iniţiate în Republica Moldova, în special cele din domeniul justiţiei, referindu-se, totodată şi la transformările pozitive care au avut loc în domeniul vizat.

„Ne exprimăm gratitudinea faţă de Consiliul Europei pentru că a elaborat Planul de acţiuni conform propunerilor noastre. Cred că acest document ne va ajuta la fortificarea eforturilor şi la accelerarea reformei justiţiei", a precizat O. Efrim.

Cor. Dreptul

Fenomenul torturii în cifre

Procuratura Generală a evaluat situaţia la capitolul sesizări privind tortura şi alte rele tratamente parvenite pe adresa Procuraturii în anul precedent.

Astfel, în decursul lui 2013, cetăţenii au depus la Procuratură 719 plîngeri, ceea ce constituie o micşorare cu 26 la sută a numărului sesizărilor faţă de anul 2012, cînd au fost înregistrate 970 de plîngeri. Potrivit studiului efectuat de procurori, această scădere a atins cel mai mic nivel din utimii 4 ani (2009 - 992 plîngeri, 2010 - 828, 2011 - 958, 2012 - 970).

Ca rezultat al examinării sesizărilor, procurorii au dispus pornirea urmăririi penale în 157 de cazuri, în comparaţie cu anul 2012, cînd au fost intentate 140 de cauze penale.

În majoritatea cazurilor, rele tratamente au fost admise faţă de persoanele suspecte, bănuite, învinuite că ar fi comis infracţiuni sau condamnate pentru fapte penale (425 de sesizări). Totodată, în 49 de sesizări s-au invocat fapte de maltratare aplicate altor participanţi la procesul penal sau contravenţional, cum ar fi cei cu statut de victimă, parte vătămată, martor. În 175 de sesizări, adică aproximativ în fiecare a patra sesizare, s-au reclamat cazuri de violenţă aplicată altor persoane, cărora nu le era imputată săvîrşirea de infracţiuni sau contravenţii şi nu aveau vreun statut procesual. În perioada vizată, în 24 de plîngeri depuse la Procuratură au figurat minorii în calitate de victime ale relelor tratamente, comparativ cu 39 înregistrate în anul 2012.

Potrivit analizei procurorilor, criteriul locului comiterii actelor de tortură este următorul:

- în stradă sau alte locuri publice - 237;
- incinta inspectoratelor de poliţie - 195;
- instituţiile penitenciare - 102;
- sectoarele, posturile de poliţie - 68;
- la domiciliul victimei - 42;
- pe teritoriul unităţilor militare - 36;
- inspectoratele de detenţie preventivă - 26;
- instituţiile de învăţămînt - 10;
- instituţiile psihiatrice - 3.

Cel mai des reclamanţii au evocat că au fost supuşi torturii sau altor forme de maltratări în scopul:

- pedepsirii victimei pentru comiterea unui act sau presupus act - 215 sesizări;
- dobîndirii prin metode ilegale a probelor, informaţiilor sau mărturiilor - 172 sesizări;
- exteriorizării sentimentului de superioritate faţă de victimele acţiunilor sale şi neglijarea regulilor generale de conduită - 160 sesizări;
- utilizarea excesivă a forţei în momentul reţinerii persoanei, ca urmare a exercitării abuzive şi fără cunoaştere a legislaţiei a obligaţiilor de serviciu - 120 sesizări;
- în scop de intimidare sau discriminare - 52 sesizări.

Examinînd plîngerile petiţionarilor, procurorii au constatat că cel mai des au fost reclamate următoarele metode de aplicare a violenţei:

- bătăi, aplicarea loviturilor cu mîinile şi picioarele - 460 reclamaţii sau 64%;
- aplicarea mijloacelor speciale, folosirea armei, altor obiecte adaptate acestui scop (bastoane, sticle cu apă, cărţi etc.) - 80 sesizări;
- ameninţări sau alte forme de abuz psihologic - 53 plîngeri.

Procurorii au constatat că, cel mai mare număr al adresărilor - 471 din totalul celor 719, victimele au suportat dureri fizice sau suferinţe psihice, fără a avea leziuni vizibile pe corp. În atare situaţie, procurorii atenţionează că există metode de aplicare a forţei care nu lasă urme pe corpul victimei, metode care tot mai des sînt aplicate de poliţişti.

Astfel, dacă e să ne referim la gravitatea vătămărilor suportate, atunci:

- în 180 de sesizări persoanele au suferit vătămări corporale neînsemnate;
- în 51 cazuri – vătămări uşoare;
- în 13 cazuri – vătămări de gravitate medie;
- 1 sesizare în care maltratarea persoanei ar fi dus la vătămări corporale grave;
- în 3 sesizări relele tratamente s-ar fi soldat cu decesul victimei.

După criteriul subiectului care a admis acţiuni de tortură sau alte rele tratamente, cea mai mare parte a sesizărilor se referă la poliţişti:

- acţiuni comise de poliţişti – ofiţeri de investigaţii - 317 sesizări sau 44% din totalul sesizărilor;
- poliţişti ai Inspectoratului Naţional de Patrulare - 81 sesizări sau 11%;
- alţi poliţişti (carabinieri, poliţişti de frontieră) - 171 sesizări sau 24%.

Celelalte sesizări se referă la alte categorii de subiecţi, cum ar fi:

- colaboratori ai Departamentului Instituţiilor Penitenciare (DIP) - 94 sesizări sau 13%;
- militari - 17 sesizări sau 2,3%;
- ofiţeri de urmărire penală - 14 sesizări sau 1,9%;
- angajaţi ai Detaşamentului cu destinaţie specială „Pantera" al DIP - 9 sesizări sau 1,2%;
- reprezentanţi ai corpului didactic (educatori, învăţători, profesori, lectori etc.) - 5 sesizări sau 0,6%;
- procurori - 5 sesizări sau 0,6%;
- alte persoane cu funcţii de răspundere, publice sau cu demnitate publică - 3 sesizări sau 0,4%;
- lucrători medicali - 1 sesizare.

Anul trecut procurorii au remis în instanţa de judecată 49 de cauze penale, faţă de 46 cauze deferite justiţiei în anul 2012.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Cîţi bani poţi retrage de la bancomatele din Moldova într-o singură zi

Pentru a menţine la un nivel cît mai scăzut pierderile rezultate în urma fraudelor, băncile impun limite de retragere a banilor de la bancomate. Cele 14 bănci comerciale din Republica Moldova au plafoane maxime de retrageri ce variază între 3000 şi 30 000 de lei pe zi.

Aceste limitări variază şi în funcţie de tipul cardului. De exemplu, posesorii unui card clasic eliberat de „Victoriabank" pot retrage pe zi pînă la 10 000 de lei, iar cei care deţin un card gold – pînă la 20 000 de lei. Aceleaşi reguli sînt şi la „Moldindconbank", însă sumele maxime admise pentru retrageri sînt diferite: echivalentul în lei a sumei de 700 de euro pentru cei care au un card clasic şi echivalentul sumei de 1000 de euro pentru cei care deţin un card gold.

Sumele maxime stabilite de fiecare bancă comercială din Republica Moldova care pot fi retrase din bancomat într-o singură zi sînt: „Comerţbank" - 6000 de lei, „Banca Socială" - echivalentul în lei a sumei de 200 de euro, „Victoriabank" - 5000 de lei, „Moldova Agroindbank" - echivalentul în lei a sumei de 500 de euro, „Moldindconbank" - echivalentul în lei a sumei de 300 de euro, „Banca de Economii" - 3000 de lei, „Euro Credit Bank" - 5000 de lei, „Unibank" - echivalentul în lei a sumei de 1000 de euro, „Fincombank" - 4400 de lei, „Energbank" - echivalentul în lei a sumei de 400 de euro, „ProCredit Bank" – 10 000 de lei, „Banca Comercială Română" - 7000 de lei, „Eximbank" – 7500 de lei, „Mobiasbancă" – 30 000 de lei.

Potrivit Băncii Naţionale, pe teritoriul Republicii Moldova sînt în jur de 1000 de bancomate. În 2013, au fost efectuate peste 17 872 237 de operaţiuni privind retragerile de numerar, cu 6% mai mult faţă de 2012.

Anul trecut au fost puse în circulaţie peste 403 710 carduri noi, numărul total al cardurilor ajungînd la 1 150 969.

Datele oficiale mai arată că în 90 la sută din cazuri, oamenii folosesc cardul doar pentru a scoate banii din bancomat. Anul trecut, suma totală a retragerilor în numerar ajungea la 21,6 milioane de lei.

Victimele violenţei în familie ar putea primi compensaţii

O nouă iniţiativă legislativă în domeniul social a fost propusă de Ministerul Muncii, Protecţiei Sociale şi Familiei. Aceasta vizează persoanele victime ale violenţei în familie şi prevede stabilirea compensaţiilor oferite de stat pentru cei care au avut de suferit vătămări corporale grave în urma violenţei domestice. Condiţiile şi procedura urmează să fie aprobate de către Guvern, dacă Parlamentul va susţine iniţiativa legislativă în cauză.

Compensaţia va fi oferită în cazul în care pagubele cauzate victimei nu sînt acoperite de către agresor. Autorii proiectului menţionează că iniţiativa legislativă corespunde stipulărilor Convenţiei de la Istanbul, care recomandă acordarea unor astfel de compensaţii în mod obligatoriu pentru victimele care au suferit vătămări corporale grave.

Totodată, proiectul vizat prevede scutirea de taxa de stat la depunerea în instanţa de judecată a cererii de eliberare a ordonanţei de protecţie. Victima violenţei în familie este scutită integral şi de alte cheltuieli de judecată.

Autorii acestei iniţiative legislative au mai propus ca organele de stat să fie abilitate să elibereze ordin de restricţie de urgenţă în privinţa agresorului, pentru o perioadă de pînă la 10 zile, în cazul în care există pericolul de comitere a acţiunilor violente. În perioada de acţiune a ordinului, agresorul nu va putea reveni în locuinţă sau să contacteze cu victima şi copiii. În prezent, ordonanţa de protecţie se eliberează doar prin decizia judecăţii.

De asemenea, se mai propune ca persoanele condamnate pentru violenţă în familie să fie obligate să participe la programe speciale de resocializare.

L.D.

Informaţii utile pentru cei care doresc să-şi cumpere o locuinţă nouă

Persoanele care intenţionează să-şi cumpere un apartament, pot găsi informaţii utile şi detaliate despre procesul de dezvoltare a construcţiilor şi despre companiile imobiliare care efectuează ori au efectuat lucrările de construcţie ale imobilului pe pagina web a Inspecţiei de Stat în Construcţii.

Începînd cu 1 martie 2014, potenţialii cumpărători pot afla informaţii cu ajutorul cărora nu vor cădea în cursa agenţilor care iau banii, dar nu finalizează proiectul în termenele stabilite. Potrivit şefului Inspecţiei de Stat în Construcţii, Vasile Radu, pe site-ul instituţiei sînt plasate informaţii despre toate blocurile locative care se află în fază de execuţie, dar şi despre cele ale căror lucrări stagnează.

Vasile Radu a mai spus că inspectorii verifică cu regularitate calitatea şi desfăşurarea lucrărilor de construcţie a obiectivelor conform documentaţiei de proiect. El susţine că, deseori, se depistează abateri de la normele stabilite, însă inspectorii au grijă ca acestea să fie înlăturate.

Şeful Inspecţiei de Stat în Construcţii dă asigurări că blocurile locative care se construiesc în prezent corespund tururor cerinţelor, iar cumpărătorii nu trebuie să-şi facă griji, dacă decid să-şi cumpere o locuinţă într-un bloc nou. Totodată, Vasile Radu, îndeamnă oamenii care intenţionează să-şi ia un apartament să consulte un specialist sau pagina de Internet isce.gov.md.

Procedura de schimbare a paşapoartelor de tip sovietic a fost simplificată

Cabinetul de miniştri a aprobat, recent, proiectul de lege privind acordarea facilităţilor la schimbarea paşapoartelor de tip sovietic. Iniţiativa legislativă vine din partea ministrului Justiţiei, Oleg Efrim, şi prevede că, deţinătorii de paşapoarte de tip sovietic vor putea obţine buletine de identitate gratuit, pînă la data de 1 septembrie 2014, informează Ministerul Justiţiei.

„Prin adoptarea proiectului de lege se urmăreşte scutirea de achitarea taxei de stat obligatorie pentru eliberarea adeverinţelor în legătură cu modificarea, completarea, corectarea şi restabilirea datelor din actele de stare civilă şi adeverinţelor repetate privind înregistrarea actelor de stare civilă, precum şi pentru eliberarea din arhivă a extraselor privind înregistrarea actelor de stare civilă, prevăzută de Legea taxei de stat, din 3 decembrie 1992", a punctat Oleg Efrim.

Potrivit ministrului Justiţiei, modificările propuse vin ca urmare a „Planului de Acţiuni privind preschimbarea paşapoartelor de tip sovietic pentru anii 2013 - 1 septembrie 2014", aprobat de Guvern la 7 august 2013. „Ministerul Justiţiei, în comun cu Serviciul Stare Civilă, Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor şi Centrul Resurselor Informaţionale de Stat „Registru", au fost desemnaţi responsabili pentru modificarea cadrului normativ în vederea facilitării preschimbării paşapoartelor de tip sovietic pentru posesorii unui asemenea tip de act de identitate", a precizat ministrul Oleg Efrim.

În context, e de menţionat că, Executivul a mai votat un proiect de lege privind acordarea înlesnirilor la eliberarea actelor de identitate, propus de Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor.

În informaţia Ministerului Justiţiei se precizează că, la data de 1 iulie 2013, în Republica Moldova erau înregistrate circa 220 de mii de persoane cu paşapoarte de tip sovietic, majoritatea fiind persoane în etate, cu vîrsta de peste 70 de ani, sau persoane cu dizabilităţi.

L.D.

Şeful statului: Organele de drept trebuie să acţioneze mai ferm în combaterea corupţiei

Preşedintele Republicii Moldova Nicolae Timofti şi-a exprimat nemulţumirea faţă de acţiunile privind lupta împotriva corupţiei. El a afirmat că organele de drept trebuie să acţioneze mai ferm în combaterea acestui fenomen. Declaraţia a fost făcută de N. Timofti în cadrul unei conferinţe de presă susţinută în contextul împlinirii a doi ani de la alegerea sa în funcţia de şef al statului.

„Nu întotdeauna am fost mulţumit de activităţile anticorupţie. Organele de drept trebuie să fie mai ferme în combaterea acestui fenomen. În acest sens, sper să funcţioneze cadrul legal modificat recent", a afirmat şeful statului.

Potrivit lui Nicolae Timofti, prioritatea sa pînă în prezent a fost asigurarea unui climat de linişte şi stabilitate pentru a fi posibilă dezvoltarea Republicii Moldova. Şeful statului a adăugat că autorităţile analizează posibilităţile de creare a noilor locuri de muncă şi a optat pentru majorarea salariilor, pensiilor şi indemnizaţiilor.

În ceea ce priveşte succesele obţinute în primii doi ani de mandat, Nicolae Timofti a menţionat în particular implicarea sa în rezolvarea crizei politice din 2013. „Realizări au fost multe. Am reuşit să ajungem la acea etapă cînd sîntem pregătiţi să semnăm Acordul de Asociere cu UE şi să obţinem liberalizarea regimului de vize. E un succes foarte mare pentru cetăţeni", a opinat şeful statului.

Nicolae Timofti a recunoscut că unul dintre eşecurile sale în activitatea de şef al statului este faptul că n-a reuşit să contribuie „la excluderea simbolurilor comuniste din ţara noastră".

Reprezentant OSCE: Situaţia privind libertatea presei în Moldova nu este tocmai perfectă

Situaţia privind libertatea presei în Republica Moldova nu este în culori roz. Autorităţile trebuie să depună mai multe eforturi pentru îmbunătăţirea acestui segment – a declarat reprezentantul OSCE pentru libertatea presei, Dunja Mijatović, aflată într-o vizită la Chişinău. Oficialul a avut întrevederi cu autorităţile centrale şi cu societatea civilă.

Dunja Mijatović a spus, la o conferinţă de presă, că una dintre măsurile care trebuie realizate pentru îmbunătăţirea libertăţii presei se referă la transparenţa proprietarilor mass-media. Este nevoie de voinţă politică, a adăugat reprezentanta OSCE, exprimîndu-şi speranţa că Parlamentul Republicii Moldova va da dovadă de aceasta.

Trecerea la televiziune digitală este o altă prioritate menţionată. Autorităţile au realizat cîteva reforme în acest domeniu, dar încă mai este de muncit, a subliniat Dunja Mijatović, recomandînd societăţii civile să se implice mai mult în procesul de luare a deciziilor.

Întrebată dacă, în opinia sa, ar trebui blocate unele posturi ruseşti care instigă la ură, violenţă, Dunja Mijatović a spus că nu ar fi o decizie democratică. Dacă există programe, emisiuni de acest fel, trebuiesc suspendate acestea, nu emisia postului în general.

Aspecte istorice ale delicvenţei juvenile

Scriind acest articol, de fapt mi-am propus să mă axez în special asupra cauzelor apariţiei delicvenţei juvenile în Republica Moldova, dar am considerat necesar a aborda, mai întîi de toate, istoricul acestui fenomen. Astfel, în cele ce urmează, voi vorbi despre cum era percepută delicvenţa juvenilă în diferite perioade de timp, ce acţiuni ale minorilor erau calificate drept infracţiuni şi ce pedepse erau prevăzute pentru aceste delicte. Iar în numărul viitor al ziarului Dreptul voi analiza pe larg factorii ce determină apariţia delicvenţei juvenile în ţara noastră.

Aşadar, delicvenţa juvenilă este la fel de veche ca şi modalităţile de maltratare şi victimizare a copilului. Asemenea practici au culminat cu infanticidul – uciderea deliberată a copilului – o practică regulată în societăţile antice. Din Orientul Mijlociu la Roma, pînă la societăţile celte şi scandinave, copiii nou-născuţi erau aruncaţi în rîu, sacrificaţi în cadrul unor ritualuri religioase. Au fost descoperite oase de copii sacrificaţi în zidurile clădirilor construite pe toată perioada existenţei civilizaţiei umane cunoscute, începînd cu anii 7000 i.e.n pînă în 1843 e.n.

Încă din cele mai vechi timpuri au existat reglementări privind regimul de sancţionare a delicvenţilor minori.

Antichitatea

În dreptul antic, în anumite situaţii, se făceau diferenţieri de tratament între minori şi adulţi. Legislaţia Chinei antice prevedea posibilitatea ca minorii sub 7 ani să fie cruţaţi de pedeapsă de către împărat, dacă nu se făceau vinovaţi de trădare. Pentru această infracţiune ei erau castraţi. În Grecia antică minorii beneficiau de un tratament special. Platon (427-347 i.e.n.) arăta că un copil, întocmai ca şi un nebun care a săvîrşit un omor, putea fi exilat pe timp de un an, iar în caz că nu respecta termenul exilului, pedeapsa se transforma în închisoare timp de 2 ani. Aristotel (384-322 i.e.n.) scrie că minorul se pedepsea doar în caz de „omucidere cu voinţă".

Dreptul roman, în epoca celor XII Table (sec.V i.e.n.), constituie o evoluţie în privinţa condiţiei juridice a minorului delicvent; legea romană făcea distincţie între puber şi impuber, primul avînd o răspundere diminuată. Un exemplu elocvent este oferit de Ion Peretz în „Originile Dreptului Roman", astfel, dacă puberul în caz de furt putea fi omorît de către victimă după ce era bătut cu nuielele, pentru aceeaşi faptă impuberul era doar bătut cu nuielele şi trebuia să plătească despăgubiri prin cei care exercitau autoritatea părintească asupra lui. Legiuirea lui Iustinian prevedea că minorul pînă la 7 ani este incapabil şi nu răspundea penal, între 7-14 ani răspundea doar dacă a făcut fapta cu „pricepere", la 18 ani era vîrsta tinereţii depline şi după 25 de ani era asimilat adultului.

În legiuirile barbare limita de la care minorul răspundea penal era împlinirea vîrstei de 12 ani, iar în dreptul canonic de 7 ani.

Evul mediu şi Renaşterea

Primele legiuiri româneşti care se referă la sancţionarea minorilor au fost „Cartea Românească de Învăţătură" (1646, Iasi), editată de Vasile Lupu şi „Îndreptarea Legii" (1652, Tîrgovişte) a lui Matei Basarab. În aceste lucrări, minorii cu vîrsta de pînă la 7 ani sînt consideraţi incapabili şi nu răspund penal, celor între 7-14 ani li se aplicau pedepse uşoare, iar baieţii între 14-20 de ani şi fetele între 12-25 de ani beneficiau de o micşorare a pedepsei.

În legiuirea lui Caragea (1818), minoritatea îşi păstrează aceleaşi limite. Pînă la 7 ani minorul nu răspundea penal, între 7-14 ani „se osîndeşte după împrejurări la bătaie sau la închisoare în vreo mănăstire". La segmentul de vîrstă între 1-5 ani se făcea diferenţiere de clasă socială (fiii de boieri nu erau supuşi bătăii); între 14-20 de ani, în cazul infracţiunilor care aveau prevăzută pedeapsa cu moartea pentru infractorii majori, maximul pedepsei admis era de 10 ani de închisoare pentru minori. O particularitate a acestei legi este crearea posibilităţii pentru nevîrstnici (20-25 ani) de a cere domnitorului „iertarea vîrstei".

Sub influenţa iluminiştilor, în a doua parte a secolului al XVIII-lea, apar lucrări ce vor juca un rol semnificativ în evoluţia ştiinţelor penale. Una din cele mai importante lucrari aparţine lui Cesare Bonesana Beccaria, „Dei Delitti e dele pene" (1764), în care autorul pledează cu convingere pentru „ridicarea omului împotriva violenţei" şi a sistemului inchizitorial, subliniind importanţa prevenirii delictelor şi rolul pedepselor.

La rîndul său, Jeremy Bentham în lucrările sale „An Introduction to the Principles of Morals and Legislation" (1780) şi „Panopticon: or the Inspection House" (1787) dezvoltă principiul utilitarismului, pledează pentru o umanizare a sistemului penal şi anticipează reforma sistemului execuţional penal.

Aceste opere juridice magistrale ar fi fost lipsite de suport practic dacă nu s-ar fi ţinut cont de ele la redactarea Codului francez din 1791, bazat pe principiile egalităţii în faţa legii şi legalităţii sancţiunii. Reproşul care i se aduce acestui cod este ignorarea circumstanţelor în particularizarea pedepselor şi a motivelor care determina criminalitatea. Delicventul minor beneficia de acelaşi tratament ca şi majorul, bolnavul era tratat ca şi cel sănătos.

Concepţiile criminologice apărute în epocă aduc schimbări şi în codurile moderne româneşti – Condica Criminalicească a lui Ion Sandu Sturdza, (1826) şi Condica Criminală a lui Barbu Ştirbei, (1852). Se renunţă la pedeapsa bătăii, se ridică limita răspunderii penale la 8 ani, iar minorii între 8-15 ani puteau fi pedepsiţi doar dacă se dovedea premeditarea. În acest caz, durata pedepsei era între 3 luni - 3 ani şi se executa într-o mănăstire, dacă nu se dovedea premeditarea erau încredinţaţi părinţilor pentru îngrijire, supraveghere şi sub răspunderea civilă a acestora. Minorii cu vîrsta între 15-21 de ani răspundeau necondiţionat. Alte inovaţii erau: separarea minorilor de majori în închisori, crearea unei jurisdicţii speciale pentru această formă de delicvenţă, individualizarea pedepselor.

Epoca modernă

Primul Cod penal român apărut în 1865 reglementează tratamentul penal aplicat minorilor. Pînă la vîrsta de 8 ani nu răspund penal, între 8-15 ani se prezumă lipsa de pricepere care înlătură caracterul penal al pedepsei, putîndu-se face proba contrară. În prima situaţie sînt încredinţaţi părinţilor spre educare sau sînt trimişi la o mănăstire fără să se depăşească 20 de ani. Tinerii cu vîrsta între 15-20 de ani beneficiază de o reducere a pedepsei, dar răspund penal necondiţionat. Acest cod reglementează crearea unor instituţii de reeducare a minorilor delicvenţi, dar abia în 1914, la Mălureni (Argeş), ia naştere o colonie disciplinară al cărei scop era reeducarea cerşetorilor şi a vagabonzilor minori – viitori „candidaţi" la închisoare. La 31 martie 1919 şi-a început activitatea primul Institut de Educaţie Corectivă Român la Gherla (Ardeal), înfiinţat în anul 1886. În acest institut erau internaţi minorii neinfractori, dar şi minorii infractori, care după executarea pedepsei cu închisoarea erau supuşi educaţiei coercitive pînă la majorat. Deşi institutul era organizat după principii moderne, aici se aplicau pedepsele cu bătaia, cu nuiaua şi carcera.

Curentul pozitivist aflat la summumul existenţei sale în Europa aduce cu el o altă percepţie asupra crimei şi a dreptului penal. Deşi provin din ţări diferite, cu legislaţii diferite, teoriile reprezentanţilor pozitivişti: Cesare Lombrosso, Enrico Ferri, Raffaele Garofalo, Adolphe Jacques Quetelet, Andre-Michel Guerry, Hanry Mathew au ca puncte comune centrarea studiului criminologic asupra făptuitorului, teoria deterministă ca fundament al acţiunii umane, teoria proporţionalizării pedepsei cu periculozitatea făptuitorului.

Aproximativ în aceeaşi perioadă, la Iaşi, sub conducerea pedagogului Constantin Meissner, se desfăşoară o adevarată campanie în vederea înfiinţării unor şcoli speciale pentru copiii cu „rele porniri". În 1910, la iniţiativa acestuia i-a naştere „Societatea Ocrotirea Copiilor" cu scopul de a întemeia o şcoală pentru minorii delicvenţi şi cei aflaţi în pericol de a deveni delicvenţi. Această şcoală urma să funcţioneze pe lîngă Mănăstirea Bistriţa. Spiru Haret, în acel moment ministrul cultelor, a alocat acestei instituţii un buget de 5000 lei. Primul război mondial a întrerupt aceasta iniţiativă.

Perioada primului război mondial aduce la cunoştinţa publicului larg concluziile Şcolii de la Chicago prin apariţia în 1914 a carţii Dr.William Healy, „The Individual Deliquent", bazată pe cercetările clinice de caz. În aceeaşi perioadă are loc prima Conferinţă Naţională de Drept Penal şi Criminologie (SUA), cînd se înfiinţează Institutul American de Drept Penal şi Criminologie, unul din cele mai importante foruri de resort. În 1924, Edwin Sutherland publică cartea „Criminology", ce pune bazele unei teorii noi, implicit a unei orientări noi care domină o perioadă criminologia americană. Aceasta este teoria asocierii diferenţiate care explică comportamentul criminal ca unul de imitaţie învăţat.

„Legea pentru infrîngerea vagabondajului şi cerşetoriei şi pentru protecţia copiilor" prevedea: înfiinţarea şcolilor de îndreptare şi ocrotire, a unor colonii de muncă pentru minorii vagabonzi şi cerşetori sau care „exercită meserii nepotivite cu vîrsta lor"; înfiinţarea unor birouri de triaj care să asigure depistarea urgentă, cercetarea şi înaintarea cauzelor pentru judecare.

Cea de-a doua lege crează cadrul legal pentru înfiinţarea instituţiilor corecţionale pentru minorii părăsiţi, vagabonzi, întîrziaţi mintal sau cu purtări rele. Aceste instituţii au drept scop principal calificarea într-o meserie. Cele două legi, deşi se limitează la cîteva infracţiuni, au contribuit la cristalizarea unui sistem de tratament modern pentru infractorii minori.

Codul penal din 1936 încheie procesul de unificare juridică din România. Majoratul penal a fost fixat la 19 ani. Se disting două etape de vîrstă ale minorului: pînă la 14 ani (minorul nu răspunde penal) şi între 14-19 ani, cînd minorul nu este responsabil pentru săvîrşirea faptei afară de cazul în care se dovedeşte că a lucrat cu discernămînt. Pentru ambele categorii sînt prevăzute măsuri cu caracter preventiv-educativ, tutelare şi de protecţie, care încetează la împlinirea vîrstei de 21 de ani. Pentru adolescenţii care au lucrat cu discernămînt se poate lua una din măsurile de siguranţă: libertate supravegheată, educaţie corectivă, iar ca pedepse se prevedeau: mustrarea sau închisoarea corecţională.

Prin Codul de procedură penală se înfiinţează instanţele pentru minori, iar măsurile de siguranţă se execută în institute de educaţie corectivă în care copiii sînt separaţi de adolescenţi, fetele de băieţi. Dacă după un an de la internare minorul a dat probe de îndreptare obţinînd calificativul foarte bine, comisia de supraveghere încredinţa minorul reprezentantului legal. Minorii care nu se adaptau tratamentului comun erau supuşi unui tratament individual sau erau repartizaţi într-un grup de internaţi greu adaptabili.

Minorii condamnaţi la închisoare corecţională sau detenţiune simplă îşi executau pedeapsa în cadrul institutelor de corecţie. În funcţie de gravitatea faptei se individualiza şi regimul de deţinere (regim de izolare de noapte, de zi).

Pe plan internaţional, activitatea în domeniul criminologiei se reia în 1934, cînd la Paris se înfiinţează Societatea Internaţională de Criminologie, cu scopul promovării la nivel internaţional a studiului ştiinţific al fenomenului criminalităţii. Astfel, în 1946, Consiliul Economic şi Social al ONU a însărcinat Comisia pentru probleme sociale să studieze mecanismele eficace ce ar putea fi promovate pentru prevenirea criminalităţii şi pentru recuperarea delicvenţilor.

În România, dispoziţiile speciale referitoare la regimul juridic aplicat infractorilor minori se păstrează în Codul penal din 1948. Modificările acestui cod vor apărea destul de repede. Prin Decretul nr. 75, din 30 august 1951, se transfera responsabilitatea reeducării delicvenţilor minori Ministerului Afacerilor Interne. Acesta creează colonii de educare pentru minorii cu probleme de adaptare socială. O altă modificare o aduce Hotărîrea Consiliului de Miniştrii nr. 809, din 4 iunie 1954, conform căreia, Ministerului Afacerilor Interne îi revine obligaţia de a crea puncte de primire regionale, interregionale în care să fie îndrumaţi copiii între 3-18 ani, cei sub 3 ani fiind în grija Ministerului Sănătăţii prin intermediul „Casei Copilului".

În Moldova primele texte legale importante din sec. XIX, care se referă la regimul penal al minorului, le găsim în Codul penal din 1853 al lui Barbu Ştirbei, care în art.54 menţionează că minorul în vîrstă de pînă la 8 ani nu răspunde penal, fiind considerat iresponsabil. Art.55 prevedea că minorul între 8 şi 15 ani nu răspunde penal decît dacă se dovedeşte că „acuzatul a lucrat fără pricepere". Prevederile din Codul penal al lui Barbu Ştirbei sînt preluate şi introduse în Codul penal din 1864, care prevede în Titlul VI „Despre cauzele care apără de pedeapsă sau micşorează pedeapsa" următoarele: art.61 - Infracţiunea comisă de un copil mai mic de 8 ani deplini nu se pedepseşte, art.62 - Crimele sau delictele comise de un minor, ce are vîrsta de la 8 ani deplini pînă la 15 ani deplini, nu se vor pedepsi, dacă se va decide de judecată că acuzatul a lucrat fără pricepere. Codul de procedură penală din 1864 nu prevedea instanţe şi proceduri speciale de judecată pentru minorii infractori, astfel încît regimul executării pedepsei privative de libertate de către minori nu s-a deosebit multă vreme de cel al condamnaţilor adulţi, care se caracteriza printr-un mod inuman de detenţie în localuri sau încăperi insalubre.

Prima reformă a regimului penitenciar care a avut loc în Moldova în 1832, în temeiul Regulamentului organic, a omis însă separarea infractorilor minori de cei adulţi. Această măsură a fost luată cu 30 de ani mai tîrziu, în 1864, prin „Regulamentul general pentru arestele districtuale din toată ţara" (1864), care pregătea intrarea în vigoare a Codului penal din 1864. El va rămîne în vigoare pînă în 1874, cînd a fost adoptată „Legea asupra regimului închisorilor" şi a fost elaborat şi aplicat „Regulamentul general al casei centrale de corecţiune pentru minori", prin care au fost create aşa-numitele „case de educaţiune corecţionale", atît pentru infractorii minori, între 8 şi 20 de ani, care acţionaseră cu discernămînt, cît şi pentru cei care nu împliniseră vîrsta de 8 ani şi săvîrşiseră fapte prevăzute de legea penală. În ambele tipuri de instituţii minorii trebuiau să efectueze munci agricole, fiind pregătiţi ca ucenici într-o meserie. În fond, se aplicau dispoziţiile Codului Ştirbei, preluate în Codul penal din 1864, singurul element novator fiind înfiinţarea unei închisori pentru minori la mănăstirea Cernica.

În 1936 intră în vigoare un nou Cod penal, al cărui art.138 prevedea că: „Minor este acela care nu a împlinit vîrsta de 19 ani; copilul este minorul care nu a împlinit vîrsta de 14 ani; adolescent este minorul între 14 şi 19 ani neîmpliniţi". Ulterior, este elaborat un act normativ de modificare a regimului personal al minorului şi anume, Legea din 24 septembrie 1938, conform căreia minor este acela care nu a împlinit vîrsta de 18 ani.

Perioada comunistă

În urma tratatului Ribbentrop-Molotov, din 23.08.1940, pe teritoriul Moldovei a fost folosită legislaţia Ucrainei. La 23 martie 1961 a fost adoptat Codul penal al RSSM. Art.10 al acestuia prevedea: „Sînt supuse răspunderii penale persoanele care în momentul săvîrşirii infracţiunii au împlinit vîrsta de 16 ani. Persoanele între 14 şi 16 ani care au săvîrşit o infracţiune urmau a fi supuse, conform Codului penal din 1961, răspunderii penale numai în baza art.88-91, 93; art.95-98, art.102, art.121, art.120, art.123, art.127, art.225.2, 227.1, 83".

Perioada actuală

Conform actualului Cod penal, răspunderea survine de la 16 ani (în unele cazuri de la 14 ani), deşi au fost tentative de a micşora această vîrstă pînă la 12 ani.

Prin Rezoluţia 1991, din 1 februarie 1992, a Consiliului economic şi social din cadrul ONU s-a creat o Comisie interguvernamentală pentru prevenirea criminalităţii şi a justiţiei penale, 3 ani mai tîrziu creîndu-se o divizie specializată cu sarcina de a formula opţiuni de politică penală şi de promovare a rezoluţiilor ONU în acest domeniu.

Un rol important în dezvoltarea criminologiei îl are şi Direcţia de Probleme Criminale din cadrul Consiliului Europei. Aceasta a elaborat mai multe studii în ceea ce priveşte delicvenţa juvenilă, precum: „Delicvenţa juvenilă în Europa după război" (Strasbourg, 1960), „Eficacitatea programelor în curs privind prevenirea delicvenţei juvenile" (1963), „Presa şi protecţia tinerilor" (1967), „Cinematograful şi protecţia tinerilor" (1968), „Rolul şcolii în prevenirea delicvenţei juvenile"(1972), „Tendinţe în reeducarea adolescenţilor şi a tinerilor adulţi" (1974), „Transformările sociale şi delicvenţa juvenilă" (1979), „Raport asupra decriminalizării" (1980), „Prevenirea delicvenţei juvenile, rolul instituţiilor de socializare într-o societate în evoluţie" (1982).

Conferinţele de politică penală constituie o formă importantă de activitate a Consiliului Europei în materia delicvenţei juvenile.

Un loc important în orientările de principiu ale Consiliului Europei îl ocupă ideea depenalizării unor fapte săvîrşite de minori, precum şi ideea evitării procedurii judiciare pentru sancţionarea faptelor săvîrşite de minori.

Mihaela Grosu,
absolventă a Institutului Naţional al Justiţiei

La solicitarea cititorilor

Dreptul deţinuţilor de a expedia şi primi mandate poştale, scrisori şi telegrame

Conform prevederilor Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 583, din 26.05.2006, deţinutul are dreptul să primească şi să expedieze din cont propriu scrisori, telegrame şi petiţii, fără a se limita numărul lor, în modul şi în condiţiile stabilite de Codul de executare. Deţinuţilor li se permite, în modul stabilit, să expedieze rudelor mandate poştale, iar cu permisiunea administraţiei – şi altor persoane. Expedierea şi primirea mandatelor poştale şi telegramelor de către deţinuţi se efectuează numai prin administraţia penitenciarului. Serviciile poştale pentru expedierea şi/sau readresarea corespondenţei sînt suportate integral de către deţinuţi, reţinerile fiind efectuate de pe conturile lor de peculiu. Expedierea către destinatari a scrisorilor cu plată adăugătoare se efectuează conform tabelului, în baza căruia contabilitatea va reţine cheltuielile pentru serviciile poştale din contul de peculiu al deţinutului. Din lipsa mijloacelor băneşti pe contul de peculiu al deţinutului, astfel de scrisori nu sînt expediate, fapt care se aduce la cunoştinţa deţinutului.

Primirea corespondenţei recomandate şi de valoare din oficiul poştal, precum şi predarea ei spre expediere se efectuează în bază de registru, în care corespondenţa recomandată şi de valoare se înscrie separat. Corespondenţa dintre deţinuţii diferitelor penitenciare care nu au legături de rudenie este permisă numai cu autorizaţia administraţiei penitenciarului. Corespondenţa deţinuţilor cu rudele şi alte persoane fizice sau juridice este supusă controlului sau cenzurii doar în cazurile prevăzute de lege şi dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru apărarea ordinii, prevenirea infracţiunilor penale, protecţia moralei şi protecţia drepturilor şi libertăţii altor persoane. Corespondenţa deţinuţilor este supusă controlului sau cenzurii dacă administraţia instituţiei penitenciare consideră că prin conţinutul scrisorii poate fi ameninţată securitatea statului, securitatea instituţiei, colaboratorilor acesteia sau a altor persoane, a bunurilor acestora ori că scrisoarea conţine informaţii despre unele fapte ce ar putea avea un caracter infracţional, precum şi dacă există presupuneri că aceasta conţine un element ilicit. Corespondenţa deţinuţilor poate fi supusă controlului sau cenzurii în condiţiile stipulate de Codul de procedură penală sau de Legea privind activitatea operativă de investigaţii.

Nu poate fi supusă controlului corespondenţa deţinutului cu avocatul său, Comitetul pentru plîngeri, organele de urmărire penală, procuratura, instanţa de judecată, autorităţile administraţiei publice centrale, cu organele naţionale sau internaţionale care asigură protecţia drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului. Corespondenţa deţinuţilor penitenciarelor de tip deschis nu este supusă controlului. În cazul în care imixtiunea este autorizată prin prevederile legale, corespondenţa deţinuţilor este examinată de persoana împuternicită prin ordinul şefului penitenciarului. Pentru activitatea persoanei împuternicite în penitenciare sînt amenajate încăperi separate, în care nu au acces alte persoane.

Corespondenţa se expediază sau se transmite destinatarului de către administraţia locului de deţinere în decurs de 24 de ore de la depunerea sau primirea ei. Pentru zilele de odihnă şi cele de sărbătoare, termenul începe din ziua imediat următoare acestora. Corespondenţa intrată în penitenciare adresată deţinuţilor este înregistrată de persoana împuternicită într-un registru special. Evidenţa corespondenţei de intrare şi ieşire este ţinută separat. Corespondenţa parvenită pe numele deţinuţilor eliberaţi sau decedaţi, în termen de trei zile, fără a fi cenzurată, este predată în oficiul poştal pentru remitere expeditorului cu inscripţia: "Destinatarul este ieşit, a se remite expeditorului" şi semnătura persoanei împuternicite. Scrisorile recomandate şi de valoare, precum şi avizele transferurilor de bani la remitere expeditorului sînt înregistrate în registru. Corespondenţa parvenită în penitenciar pe numele deţinutului transferat în altă subdiviziune este readresată şi predată în oficiul poştal pentru expedierea ulterioară la noua adresă. În caz de evadare a deţinutului, toată corespondenţa intrată în adresa lui se transmite în serviciul securitate al penitenciarului. În penitenciare scrisorile simple, de regulă, sînt înmînate de şefii de detaşamente (sectoare), în penitenciarele pentru minori - de educatori, iar corespondenţa recomandată şi de valoare este înmînată de persoana împuternicită. În izolatoarele de urmărire penală şi în toate tipurile de penitenciare în regim iniţial de deţinere, scrisorile sînt înmînate de persoana împuternicită.

Pentru expedierea scrisorilor, pe teritoriul penitenciarului (în fiecare sector izolat) se instalează cutii poştale, la care au acces deţinuţii. În izolatoarele de urmărire penală şi toate tipurile de penitenciare la condiţii iniţiale de deţinere, scrisorile sînt transmise reprezentanţilor administraţiei, pentru a fi expediate. Scrisorile se pun în cutiile poştale sau se transmit reprezentanţilor administraţiei în plicuri închise. Extragerea corespondenţei deţinuţilor din cutiile poştale se efectuează de către lucrătorii oficiului poştal din raza de circumscripţie a penitenciarului. Pentru accesul pe teritoriul penitenciarului, lucrătorului oficiului poştal i se întocmeşte, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare, un permis de acces în penitenciar. Pentru asigurarea securităţii personale a lucrătorului oficiului poştal, accesul pe teritoriul penitenciarului se efectuează numai cu însoţirea colaboratorului penitenciarului, împuternicit prin ordinul şefului instituţiei penitenciare. Pentru accesul lucrătorului oficiului poştal şi efectuarea extragerii corespondenţei, administraţia penitenciarului trebuie să instaleze cutiile poştale şi să elaboreze un itinerar pentru a reduce la minim contactarea lucrătorului oficiului poştal cu deţinuţii. Regulile şi ordinea de corespondare trebuiesc tipărite cu litere mari şi afişate în locuri vizibile.

Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul Vitalie MODRÎNGĂ

Rog să mă informaţi ce conţine o cerere de chemare în judecată, ca să ştiu ce date să prezint avocatului în cazul în care aş intenţiona să apelez la serviciile lui.

Cristina Cernelea, mun. Chişinău

Conform art.166 din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanţa căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, codul fiscal, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant;

c) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale reclamantului;

d) numele sau denumirea pîrîtului, domiciliul ori sediul lui;

e) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

f)numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

g) esenţa încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăţilor sau intereselor legitime ale reclamantului, pretenţiile lui;

h) circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

i) pretenţiile reclamantului către pîrît;

k) valoarea acţiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

l) date despre respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părţilor;

m) documentele anexate la cerere.

Cererea de chemare în judecată poate cuprinde şi alte date importante pentru soluţionarea pricinii, precum şi demersurile reclamantului.

Stimaţi cititori!

Redacţia va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar şi cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupaţi cuponul şi, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteţi-l pe adresa: Chişinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(martie 2014, nr. 11(510)

De anul viitor, moldovenii care au luptat pentru independenţa şi integritatea ţării ar putea beneficia de poliţă medicală gratuită

Începînd cu anul viitor, cei peste 25 300 de moldoveni care au participat la acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi independenţei Republicii Moldova ar putea beneficia de poliţă medicală gratuită. Aceştia ar putea fi incluşi în categoria persoanelor neangajate pentru care cheltuielile pentru asigurare medicală sînt acoperite din bugetul de stat.

O astfel de iniţiativă vine din partea Ministerului Sănătăţii, care propune pentru discuţii publice proiectul hotărîrii de Guvern „Pentru completarea articolului 4 din Legea nr. 1585-XIII, din 27 februarie 1998, cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală".

Modificările propuse „vor permite realizarea garanţiilor constituţionale a persoanelor participante la acţiunile de luptă pentru apărarea integrităţii teritoriale şi independenţei Republicii Moldova", se arată în document.

Potrivit proiectului, o astfel de modificare este necesară, deoarece conform datelor instituţiilor medico-sanitare publice, circa 50 la sută din moldovenii care au luptat pentru apărarea integrităţii şi independenţa ţării noastre nu dispun de poliţă de asigurare obligatorie de asistenţă medicală. Astfel, dacă proiectul va ajunge pe masa Guvernului şi va fi aprobat, cei 4056 de lei necesari pentru procurarea unei poliţe medicale vor fi achitaţi din bugetul de stat, în cazul persoanelor care au participat la lupte pentru apărarea integrităţii şi independenţei Republicii Moldova.

Pentru a asigura aceste persoane cu poliţe medicale gratuite este nevoie de peste 51 de milioane de lei. În acest an, aceşti bani nu au fost prevăzuţi, deoarece Legea bugetului de stat şi Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistenţă medicală pentru anul 2014 deja au fost votate. Din acest motiv, Ministerul Sănătăţii propune includerea persoanelor care au participat la lupte pentru apărarea independenţei Moldovei din anul viitor.

În prezent, de către Guvern sînt asigurate 14 categorii de persoane, printre care copii, elevi, studenţi, gravide, pensionari, invalizi, şomeri care beneficiază de ajutor de şomaj şi familiile vulnerabile (cu copii invalizi sau care au patru copii ori mai mult).

Citaţii în judecată

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Bicu Victor, cu ultimul domiciliu: or. Drochia, str. Evghenii Gudanov, nr. 34 şi satul Miciurin, Drochia, pentru data de 16 aprilie 2014, ora 13.00, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Josanu Dorin privind repararea prejudiciului.

Judecător Djeta Chistol

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Colîbneac Dmitri şi Colîbneac Olga, pentru data de 19 iunie 2014, ora 14.45, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrîţi în cauza civilă la acţiunea cet. Colîbneac Oxana privind încasarea sumei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător I. Busuioc

◆◆◆

Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Colecţie Lux", pentru data de 4 aprilie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea SRL „Romatim" privind încasarea datoriei.

Judecător Serghei Papuha

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Surin Ala, pentru data de 26 martie 2014, ora 15.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL-6 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Mînzarari Zinovia, Mînzarari Tudor, pentru data de 26 martie 2014, ora 15.10, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL-6 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ţurcan Galina, pentru data de 26 martie 2014, ora 15.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL-6 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Calmîc Gheorghe, pentru data de 7 aprilie 2014, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25), unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de procurorul s. Botanica în intesesele cet. Hlistun Elena către Gargotov Grigore şi Calmîc Gheorghe privind rezoluţiunea contractului de înstrăinare a imobilului cu condiţia întreţinerii pe viaţă.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Original Lux", cu sediul juridic: mun. Chişinău, str. Alecu Russo, nr. 57/2, pentru data de 16 aprilie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Drancor" SRL către: SRL „Original Lux", Crivaşova Tatiana privind încasarea sumei.

Judecător Ludmila Ouş

◆◆◆

Judecătoria Ciocana mun. Chişinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Chirtoacă Constantin, pentru data de 30 aprilie 2014, ora 11.00, la şedinţa de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de către Palamarciuc Vadim privind încasarea datoriei.

Judecător Oxana Robu

◆◆◆

Judecătoria Făleşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Prodan Eugeniu, cu ultimul domiciliu: satul Scumpia, Făleşti, în calitate de copîrît, şi Scendra Mihail, cu ultimul domiciliu: satul Călugăr, Făleşti, în calitate de intervenient accesoriu, pentru data de 1 aprilie 2014, ora 14.00, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 4) intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Eugeniu către Munteanu Vladimir privind partajul averii.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Lilia Trocin

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Baltean Serghei, cu domiciliul: mun. Chişinău, sec. Buiucani, str. Alexandru Mărinescu, nr. 13, apt. 60, pentru data de 4 aprilie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către Duminica Ilie privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Feodoruţă Nicolae Vasile, domiciliat: or. Orhei, str. Victoriei, nr. 31, pentru data de 4 aprilie 2014, ora 10.20, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Feodoruţă Diana Grigore privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Vasile Selevestru

◆◆◆

Judecătoria Donduşeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ţîbuliciac Victor, a.n. 10.02.1968, domiciliat: satul Corbul, Donduşeni, pentru data de 7 aprilie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or.Donduşeni, str. 31 August 1989, nr. 19, sala de şedinţe nr. 2, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ţîbuliciac Liliana privind desfacerea căsătoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Iurie Ţîmbalari

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Demian Valentin Vasile, cu domiciliul: or. Orhei, str. I. Ikir, nr. 23, apt. 25, pentru data de 8 aprilie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, bir. 5) în calitate de pîrît în cauza intentată de către Demian Tatiana privind decăderea din drepturile părinteşti.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Sergiu Procopciuc

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Didenco Ilie Vasile, domiciliat: satul Jora de Jos, Orhei, pentru data de 8 aprilie 2014, ora 13.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrît în cauza civilă la acţiunea lui Didenco Simion Leontie către: Didenco Simion Vasile şi Didenco Ilie Vasile privind repararea prejudiciului material.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorelia Varaniţă

◆◆◆

Judecătoria Teleneşti solicită prezentarea cet. Caldare Tudor Semeon, domiciliat: satul Scorţeni, Teleneşti, a.n. 15.07.1981, c/f - 09820033550510, pentru data de 9 aprilie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (Teleneşti, str. Ştefan cel Mare, nr. 6, et.1, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-140/2014 (50-2-83-10012014) intentată de Caldare Olga privind desfacerea căsătoriei şi determinarea domiciliului copilului minor.

Judecător O. Şcolnic

◆◆◆

Judecătoria Făleşti, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vavulea Oleg Filip, cu ultimul domiciliu: satul Lucăceni, Făleşti, pentru data de 17 aprilie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (or. Făleşti, str. 1 Mai, nr. 14, bir. 4) în calitate de pîrît la cererea de chemare în judecată depusă de Briciuc Galina privind declararea nulităţii testamentului. Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Lilia Trocin

Извещение

В соответствии с положениями ст.108 и ст.299 ГПК РМ, суд Чентру, мун. Кишинэу, объявляет о публичном извещении Сапожник Владимира Петровича, 1969 г.р., уроженец г. Володарск–Волынск, Житомирская область, Республики Украина. Последнее место проживания, г. Ваду луй Водэ, ул. Мунтенией, 27. О том, что 10 апреля 2014; 11:00, будет иметь место судебное заседание, по адресу: мун. Кишинэу, суд Чентру, ул. Болгарская, 43, каб. 62, судья Гарри Бивол, в качестве лица, признанного безвестно отсутствующим, в гражданском деле, по заявлению Сапожник Валентины, о признании лица, безвестно отсутствующим (Сапожник Владимир Петрович, 1969 г.р.)

Просьба, к лицам, располагающим сведениями о месте пребывания безвестно отсутствующего Сапожник Владимир Петрович, 1969 г.р., сообщить их в судебную инстанцию.

Судья Гарри Бивол

◆◆◆

Curtea de Apel Chişinău solicită prezentarea debitorului SRL „Sairos Design", cu sediul: mun. Chişinău, str. C. Negruzzi, nr. 2, bir. 308 şi a administratorului Smerdova Natalia, cu domiciliul: mun. Chişinău, str. I. Vieru, nr. 14/1, apt. 15, pentru data de 28 martie 2014, ora 10.30, la şedinţa de judecată (în incinta Curţii de Apel Chişinău de pe bdul Ştefan cel Mare, nr. 73, bir. 108) unde va avea loc examinarea cererii introductive privind intentarea procedurii de insolvabilitate a SRL „Sairos Design".

Prezenţa părţilor este obligatorie.

Judecător Ala Nogai

◆◆◆

Judecătoria Centru mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Grătianu Nicolae, pentru data de 9 aprilie 2014, ora 13.30, la şedinţa de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 43) în calitate de pîrît în cauza civilă: Călugăreanu Silvia către Grătianu Nicolae privind decăderea din drepturile părinteşti.

Judecător Adela Andronic

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Curtev Artiom, pentru data de 9 aprilie 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată la cererea cet. Curtev Ana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului.

Judecător Viorica Puica

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cetlor: Avram Constantin Mihail, Avram Elena Ion, pentru data de 10 aprilie 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîţi, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea ÎMGFL-1 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Viorica Mihaila

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea reprezentantei Gandrabura Anastasia, pentru data de 8 mai 2014, ora 9.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de ÎMGFL-4 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător V. Stratan

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Macarova Natalia, pentru data de 15 mai 2014, ora 14.30, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski, nr. 13, bir. 25) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎMGFL-4 privind încasarea datoriei.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Stelian Teleucă

◆◆◆

Judecătoria Botanica mun. Chişinău solicită prezentarea cet. Ungurean Ala, pentru data de 2 iunie 2014, ora 12.00, la şedinţa de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1 „A") unde va avea loc examinarea cauzei civile la acţiunea înaintată de Rîmiş Cristian privind exercitarea dreptului de gaj cu transmiterea forţată a cotei-părţi din bunul imobil.

Judecător Nicolae Şova

◆◆◆

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cazacu Ion Vladimir, domiciliat: satul Clişova, Orhei, pentru data de 5 iunie 2014, ora 9.30, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă înaintată de Cazacu Viorica privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecător Vasile Selevestru

◆◆◆

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Teut Andrei, cu ultimul domiciliu: satul Pelivan, Orhei, pentru data de 22 aprilie 2014, ora 10.00, la şedinţa de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît înaintată de Teut Viorica privind încasarea pensiei de întreţinere.

Prezenţa este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părţii absente.

Judecă Veronica Cupcea

ANUNŢ

Executorul judecătoresc Vladimir Bezede, cu sediul biroului: mun. Chişinău, str. I. Creangă, nr. 39, anunţă pentru data de 9 aprilie 2014, ora 11.00, licitaţia publică repetată de vînzare a bunului imobil cu codul cadastral 2701302.125.16, cu suprafaţa de 945,9 metri pătraţi, anul construcţiei 1968, amplasată: oraşul Căuşeni, şos. Tighina, nr. 1, înregistrat cu drept de proprietate după debitorul SA „Ceramica", amplasat pe terenul administraţiei publice locale, la preţul de 228 528,00 lei.

Doritorii de a participa la licitaţia publică vor depune preventiv la contul executorului judecătoresc Vladimir Bezede, cont – 225139772, cod fiscal – 0971503817850, în BC „Eximbank- Gruppo Veneto Banca" SA, filiala 20, EXMMMD22477, cu 1 (una) zi înainte de data desfăşurării licitaţiei, cîte 5% din costul de start de 228 528,00 lei, precum şi taxa de participare la licitaţie în mărime de 60 lei.

Înregistrarea prezenţei şi primirea biletului de participare v-a începe la ora 10.30 şi se va încheia la ora 10.50.

Licitaţia v-a avea loc în incinta Biroului executorului judecătoresc Vladimir Bezede: mun. Chişinău, str. I. Creangă, nr. 39.

Informaţii suplimentare despre bunurile expuse la licitaţie le obţineţi la telefonul: 068401009.

Executor judecătoresc Vladimir Bezede

CONDOLEANŢE

Consiliul Superior al Magistraturii exprimă profunde condoleanţe domnului Ion Popescu, judecător la Judecătoria Sîngerei, în legătură cu trecerea fulgerătoare la cele veşnice a soţiei *Maria Popescu*.

Îl rugăm pe bunul Dumnezeu s-o odihnească în pace şi s-o aşeze de-a dreapta Sa, iar pe cei îndureraţi să-i întărească şi să-i ajute să treacă peste acest moment, pentru a-i păstra o amintire vie. Sincere condoleanţe familiei îndoliate.

Din numele colectivului Consiliului Superior al Magistraturii,

Preşedintele interimar
al Consiliului Superior al Magistraturii,
Dumitru Visternicean

Aniversări

Recent, şi-au aniversat ziua de naştere: **Veronica Eni**, master în drept, lector universitar, USPEE „Constantin Stere"; **Natalia Zmeu**, master în drept, lector universitar, USPEE „Constantin Stere"; **Igor Vremea**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Valeriu Babără**, doctor în drept, conferenţiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Dumitru Josanu**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Iurie Tabarcea**, magistru în drept lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vasile Bantaş**, magistru în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Aliona Danilov**, judecător, Buiucani; **Nina Vascan**, judecător, CA Chişinău; **Stella Bleşceaga**, judecător, Rîşcani, municipiul Chişinău; **Eduard Răţoi**, judecător, CA Bălţi; **Veaceslav Suciu**, judecător, Dubăsari; **Ion Talpa**, judecător, CA Bălţi; **Vasile Gurin**, judecător, CA Chişinău; **Vitalie Zaporojan**, preşedintele Judecătoriei Drochia; **Ion Ghizdari**, judecător, Făleşti; **Iurie Obadă**, judecător, Ciocana.

Mult stimaţi omagiaţi, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere şi calde urări de sănătate. Apreciem străduinţa, devotamentul, abnegaţia, responsabilitatea cu care vă îndepliniţi obligaţiile, întru bunăstarea societăţii noastre.

Vă dorim să aveţi parte, de acum încolo, doar de împliniri şi realizări care să vă întregească deplin fericirea.

La Mulţi Ani!

membrii Consiliului de administraţie al Uniunii Juriştilor,
Echipa *Dreptul*
şi *Revista Naţională de Drept*

Echipa redacţiei Vă adresează un Apel de unire şi sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteţi abonaţii noştri şi susţineţi ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor şi vom rămîne alături de Dvs.

De ce trebuie să consumăm nuci în fiecare zi

Nucile sînt unele dintre cele mai sănătoase fructe oleaginoase din lume. Au în compoziţie o mulţime de vitamine, minerale şi grăsimi sănătoase, de pe urma cărora poţi obţine numeroase beneficii. Nutriţioniştii şi medicii recomandă cu încredere consumul de nuci, fie ca gustare între mesele principale, fie ca ingredient în diferite preparate culinare.

Pînă nu demult, se credea că nucile îngraşă, în realitate însă, conform ultimelor studii realizate de cercetători din California, s-a demonstrat că acestea ajută în lupta cu obezitatea.

Nucile, alunele, migdalele, fisticul şi nucile de pin (seminţele comestibile ale unor specii de pin) contribuie la îmbunătăţirea profilului lipidic, datorită conţinutului lor de acizi graşi polinesaturaţi, minerale, vitamine, polifenoli şi fitosteroli. Totodată, Juglans Regia, cunoscut sub numele de „nuc", are în plus şi proprietăţi de protecţie mai speciale împotriva cancerului. Secretul seminţei preţioase pare să fie în conţinutul ridicat de acid linolenic sau în cuticula care acoperă miezul. Experţii spun că pentru a beneficia de efectul antiobezitate, ar trebui să consumăm 4-12 grame de nuci pe zi, chiar şi mai mult, dacă e în asociere cu dieta mediteraneană şi consumul de ulei de măsline.

Pentru a preveni cancerul este nevoie să consumăm o cantitate dublă sau triplă. O nucă decojită, în medie cîntăreşte 4-5 grame, ceea ce înseamnă că trebuie să consumăm cel puţin trei nuci pe zi.

Pentru a preveni bolile cardio-vasculare, Asociaţia Americană a Inimii recomandă patru porţii de nuci nesărate pe săptămînă. O porţie înseamnă un pumn – aproximativ 45 de grame - 23 de migdale, de exemplu. Le poţi diversifica: arahide, nuci, alune de pădure, migdale, caju şi fistic. Le poţi ronţăi ca gustare, în loc de biscuiţi sau de produse de patiserie, dar le poţi adăuga şi în salate sau în alte tipuri de mîncare.

De ce sîntem mai fericiţi dimineaţa şi devenim apatici seara

O analiză realizată pe aproximativ o jumătate de miliard de mesaje scrise pe platforma online Twitter a arătat că oamenii din întreaga lume se trezesc dimineaţa într-o dispoziţie bună, dar apoi devin morocănoşi, pe măsură ce ziua trece.

Analizînd frecvenţa cu care diferite cuvinte ce au legătură cu fericirea sînt publicate pe platforma Twitter, cercetătorii de la Cornell University, din Statele Unite ale Americii, au arătat, de asemenea, că oamenii sînt mult mai fericiţi în weekend.

Această descoperire sugerează că stresul şi eforturile de la locul de muncă duc la scăderea nivelului de fericire în timpul săptămînii.

Totodată, specialiştii consideră că există şi alţi factori care joacă un rol important, cum ar fi somnul şi ritmul natural al organismului.

Cercetătorul Michael Macy a declarat că, în urma analizelor efectuate, autorii studiului au descoperit că oamenii sînt mai fericiţi dimineaţa, în timpul micului dejun, apoi nivelul de fericire scade.

El crede că oamenii încep ziua fericiţi pentru că sînt revigoraţi de somn.

Nevoia de somn ar putea, de asemenea, explica de ce oamenii folosesc din ce în ce mai multe cuvinte negative spre sfîrşitul zilei.

Caleidoscop

Consumul excesiv de cafea provoacă stări de depresie şi frică

Cafeaua poate fi periculoasă pentru sănătate, dacă este consumată în exces. Potrivit oamenilor de ştiinţă americani, acest produs poate provoca tahicardie şi anxietate acută, ce duce la stări de depresie şi frică.

Mai mult decît atît, specialiştii îi avertizează pe împătimiţii de cafea că energia provocată de cofeină poate afecta activitatea creierului.

Potrivit statisticilor, cele mai mari cantităţi de cafea se consumă în Statele Unite ale Americii, Germania, Franţa, Japonia şi Italia. Media europeană anuală este de trei kilograme de cafea pe cap de locuitor.

Americanii au ajuns la o concluzie favorabilă postului. Carnea poate să fie la fel de nocivă ca fumatul

Cercetătorii americani avertizează că persoanele de peste 50 de ani, care consumă în exces brînză şi carne, se expun unui risc la fel de mare ca atunci cînd fumează. Medicii recomandă înlocuirea acestor produse cu peşte, fasole şi leguminoase.

Potrivit analizei, persoanele care au avut o dietă bazată, în special pe produse de origine animală, prezintă un risc de două ori mai mare de deces prematur şi de patru ori mai mare de apariţie a cancerului faţă de persoanele care consumă aceste produse în cantitate redusă.

Studiul a fost realizat de un grup de savanţi din California care au urmărit timp de 18 ani legătura dintre dietele a aproximativ 6400 de americani şi starea lor de sănătate.

Cercetătorii au mai găsit un motiv pentru consumul ciocolatei negre

Un motiv în plus pentru a mînca ciocolată neagră! Potrivit unui studiu al savanţilor olandezi, produsul poate reduce riscul de ateroscleroză, boală care favorizează apariţia unor probleme cardiovasculare, precum infarctul miocardic.

Autorii cercetării spun că ciocolata neagră consumată frecvent ajută la creşterea flexibilităţii arterelor şi nu permite depunerea de grăsime pe pereţii vaselor.

În cadrul studiului au fost monitorizaţi 44 de oameni cu exces de greutate, pentru o perioadă de patru săptămîni, timp în care au consumat zilnic cîte 70 de grame de ciocolată.

Ulterior, specialiştii au efectuat mai multe analize, care au arătat că produsul a normalizat nu doar tensiunea, dar a redus şi aderenţa globulelor albe ale sîngelui de pereţii vaselor.

Adresa redacţiei: MD 2009, Chişinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641. BC Banca Socială. BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacţiei.

Redacţia nu corespondează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează şi nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM. Indice – 21596

Tiraj 4600
Com. 36/14